

VERTIGO

Gratis filmmagazine

INTERVIEWS

ARTIKELS

RECENSIES

Welkom

CANNES
A QUIET PLACE
THE GRINGO
7 DAYS IN ENTEBBE

Solo

Op ramkoers met Han

#42
mei 2018

KIEFER SUTHERLAND

Reckless

TOUR
2018

ZAPPA ANTWERP

+ AFTERPARTY D.J. AXEL DAESELEIRE (o.v.)

19.06.2018

doors 19h00 concert 20h30

ZAPPA

August Leyweg 6, 2020 Antwerpen

www.zappa.be

vvk € 32,32 adk € 38

tickets: <https://kiefersutherland.eventbrite.be>

Inspired by
KEYMUSIC

ENNIO MORRICONE

THE 60 YEARS OF MUSIC TOUR
FINAL CHANCE TO SEE THE MAESTRO LIVE

WINNER OSCAR + GOLDEN GLOBE + BAFTA
LIVE WITH 200 MUSICIANS AND SINGERS IN A NEW PROGRAM

24 NOV 2018
PALEIS 12
BRUSSELS EXPO

TICKETS: FNAC • 070 660 601*

*0,30 EUR/MIN

GREEN
HOUSE
TALENT

TICKETS: GREENHOUSE TALENT.BE

BRYAN FERRY
& METROPOLE ORKEST

SPECIAL GUEST *Charlie Austen*

7 JUNI 2018
LOTTO ARENA • ANTWERPEN

TICKETS: FNAC • 070 345 345
€0,30/MIN

HOOVERPHONIC

VRIJDAG 28 DEC 2018
LOTTO ARENA • ANTWERPEN

TICKETS: 070 345 345 € 0,30/MIN

Oorverdovend stil

Het is lang geleden dat een film me zo heeft overweldigd als *A Quiet Place*. Natuurlijk heeft de eeuwige zeur in mij enkele punten van kritiek op de huiversensatie – als je samen met de rest van je familie belaagd wordt door bloeddorstige buitenaardse wezens, neem ik aan dat je haar verven onmogelijk een van je prioriteiten kan zijn.

Toch hebben regisseur John Krasinski en de zijnen een *high concept* bedacht dat geniaal is in zijn eenvoud: de aliens zijn stekeblind en reageren alleen maar op geluid. Daarom hebben vader- en moederlief – Krasinski *himself* en Emily Blunt, zijn echtgenote in het echte leven – hun kroost geleerd muisstil door het leven te gaan.

Dat gegeven zorgt voor de ene nagelbijtsequentie na de andere, waarbij de minste krak me de leuningen van mijn bioscoopzetel deed fijnknippen. Tegelijk ervaaarde ik die lange stiltes als extreem verfrissend. De afwezigheid van geluid is in de cinema immers uiterst zeldzaam geworden – in die mate zelfs dat sommigen hun beklag deden omdat de sounddesigners van *Star Wars: The Last Jedi* de klank eventjes deden wegvallen tijdens een heroïsche actiescène.

Meer regisseurs, en dan vooral die in Hollywood, zouden het moeten aandurven om de klankband van hun films niet langer vol te stouwen met pseudo-indrukwekkende geluidseffecten en alles-behalve subtiele muziek. Misschien zouden we dan wat vaker oprecht geëmotioneerd en niet compleet platgewalst de zaal buitenwandelen.

STEVEN TUFFIN
hoofdredacteur

@Waazinema

PENÉLOPE CRUZ

JAVIER BARDÉM

RICARDO DARÍN

OFFICIAL SELECTION
COMPETITION
OPENING FILM
FESTIVAL DE CANNES

A FILM BY
ASGHAR FARHADI

EVERYBODY KNOWS

OPENING CANNES FILM FESTIVAL

RELEASE : 16.05.2018

cinéart

Co-funded by the
European Union

12

18

24

42

FLASHFORWARD

ACHTER DE SCHERMEN Engel

FILMFAN Hendrik Willemyns

8

10

CLOSE-UP

SOLO

12

UNDER THE TREE

16

THE GRINGO

18

7 DAYS IN ENTEBBE

22

A QUIET PLACE

24

COBAIN

28

DAVID KOEPP

30

SPECTRUM Carlos Casas

34

FESTIVAL DE CANNES

36

POINT OF VIEW

RECENSIES

42

BESTE.FILM.OOIT. Spartacus

46

VERTIGO

Postbus 10009, 2000 Antwerpen
info@vertigoweb.be
www.vertigoweb.be

HOOFDREDACTEUR / BLADMANAGER Steven Tuffin – steven@vertigoweb.be

ADJUNCT-BLADMANAGER Peter Janssens – peter@vertigoweb.be

MEDEWERKERS Ruben Nollet, Chris Craps, Jonas Govaerts, Dennis Van Dessel, Christophe Verbiest

WEBMASTER Hans Verschooten

WEBREDACTIE Arno Callens

EINDREDACTIE Piet Uyttebroeck

LAY-OUT Geert Verbist

FOTOGRAAF Greetje Van Buggenhout

RECLAMEREGIE info@vertigoweb.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER Dorian van den Bremt, Postbus 10009, 2000 Antwerpen

DRUK Moderna Printing

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, scan of op enige andere wijze, zonder voorafgaand schriftelijk akkoord van de uitgever.

www.twitter.com/VERTIGObe f www.facebook.com/VERTIGObe

VAF
FILM

Vlaanderen
verbeelding werkt

Lumière
KIKJ SERIES DIGITAAL!

WIN een uniek crime kwartet!

Kans maken?

Koop een serie naar keuze op www.lumiereseries.com, stuur je betalingsbewijs naar win@lumiere.be en wie weet gooien wij er 4 GRATIS series bovenop!

Digitaal, snel én in HD

WWW.LUMIERESHOP.BE

WWW.LUMIERESERIES.COM

Engel

Sounddesigner Senjan Jansen maakt geluiden muzikaal.

tekst JONAS GOVAERTS
foto GREETJE VAN BUGGENHOUT

Toen hij twintig jaar geleden werd gevraagd als sounddesigner voor *Le bal masqué*, was RITCS-student Senjan Jansen vooral actief als dj. 'Regisseur Julien Vrebos dacht dat ik daar wel iets van af wist', herinnert Jansen zich. 'Eigenlijk freewheelde ik maar wat. Als je de klankband van die film beluistert, zul je horen dat die vol loops zit. Een typisch dj-trucje.'

De Antwerpenaar legt momenteel de laatste hand aan *Engel*, de derde film van Koen Mortier (*Ex-Drummer*, 22 mei). 'Voor veel regisseurs is geluid een nagedachte', vertelt Jansen. 'Zo van: de film is gedraaid, wat zullen we nu eens met de audio doen? Maar voor Koen vormt klank een volwaardig personage. In *Engel* kruipen we in het hoofd van een wielrenner die gek wordt. Dat mag behoorlijk verontrustend klinken.'

Jansen, die ook werkzaam is als componist, verduidelijkt graag het verschil tussen soundtrack en sounddesign: 'Als de sound van een film goed ontworpen is, wordt elk geluid muzikaal. Naar die symbiose ga ik altijd op zoek.' Een van Jansens grote voorbeelden is Leslie Shatz, de vaste sounddesigner van Gus Van Sant. 'Het valt niet op, maar eigenlijk gebruikt Van Sant nauwelijks muziek in zijn films. Dat Shatz er dan toch in slaagt om je louter via geluiden bij de keel te grijpen, is dus heel opmerkelijk.' ▣

NAJAAR 2018 IN DE BIOSCOOP

@Jonas_Govaerts

Hendrik Willemyns

2018 wordt het jaar van Arsenal: na vier jaar stilte komt de band rond Hendrik Willemyns en John Roan eindelijk met een nieuwe plaat, hun zesde alweer. Voorts brengt workaholic Willemyns dit jaar een gedichtenboek uit, alsook zijn eerste langspeelfilm, getiteld *Birdsong*. 'In hedendaagse cinema mis ik vaak een eigen stem.'

tekst JONAS GOVAERTS foto GREETJE VAN BUGGENHOUT

Wat is je eerste filmherinnering?

HENDRIK WILLEMYNS: 'Toen ik ongeveer acht was, toonden ze *The Shining* op tv. Dat beeld van Jack Nicholson met zijn bijl, daar ben ik toch een paar jaar slecht van geweest. De gedachte dat een vader in staat zou zijn om zijn gezin aan mootjes te hakken was voordien nooit bij mij opgekomen.'

Wat is de beste film ooit gemaakt?

'De perfecte film bestaat niet, maar 2001: *A Space Odyssey* komt toch aardig in de buurt. Niets is fascinerender dan de kosmos. Als kind kon ik urenlang wegdromen bij een boek over het heelal. Dat gevoel weet Kubrick heel juist te vatten. Ik bekijk hem minstens een keer per jaar, en hij blijft nog altijd even enigmatisch.'

Is sciencefiction je favoriete filmgenre?

'Ja, al moet ik toegeven dat ik vaak teleurgesteld word. Vaak zijn het gewoon thrillers met een scifisausje. Heb je *Sunshine* gezien, van Danny Boyle? Die is superinteressant, tot

"BLACK PANTHER IS EEN NOLLYWOOD-FILM MET EEN AMERIKAANS BUDGET."

er plots een seriemoordenaar aan boord blijkt te zitten. Blijkbaar is het verboden om in Hollywood een film te maken zonder conflict. Dan liever iets als *Solaris*. Heerlijk trage cinema, waarin er eigenlijk niets gebeurt. *Saai-fi*, zeg maar.' (lacht)

Welke vergeten cineast is dringend aan een comeback toe?

'Hal Hartley, de regisseur van onder meer *The Unbelievable Truth*, *Trust* en *Amateur*, zijn laatste echt goede film. In de jaren negentig dweept ik met Hartley: die filosofische, droog-komische dialogen van hem, zo graaf. Dat mis ik vaak in de hedendaagse cinema: een eigen stem die je meteen herkent.'

Wat is de laatste film die je in de bioscoop hebt gezien?

'*Black Panther*. De nieuwe Arsenal-plaat is deels in Nigeria opgenomen. Daar heb ik de plaatselijke Nollywood-cinema leren kennen: slecht geschreven, op video gedraaide actie-films, waarin iedereen veel te groot loopt te acteren. Wel, *Black Panther* is gewoon een Nollywood-film, maar dan gemaakt met een Amerikaans budget. Verschrikkelijk.'

Heb je je ooit vereenzelvigd met een filmpersonage?

'Ik ben als student naar *Point Break* gaan kijken, omdat ik gehoord had dat de Red Hot Chili Peppers erin meespeelden. Toen ik uit de bioscoop

kwam, betrapte ik mezelf erop dat ik op een rare manier aan het wandelen was: als een Keanu Reeves-achtige macho, namelijk. (lacht) Die transformatie heeft letterlijk een straatlengte geduurd.'

Welke film had nooit gemaakt mogen worden?

'Toen ik hoorde dat ze *The Road* van Cormac McCarthy zouden verfilmen, heb ik me echt kwaad gemaakt. Alsof je zo'n profetisch epos zomaar eventjes naar negentig minuten cinema kunt vertalen! Ik ben uit protest niet gaan kijken. De film die ik tijdens het lezen in mijn kop heb gezien, valt onmogelijk te overtreffen.' ▣

@Jonas_Govaerts

In the Rush of Shaking Shoulders

Uit op Universal Music
arsenal-music.com

VLIEGENDE START

Voordat hij samen met Luke Skywalker en Princess Leia de rebellen aanvoerde en geeks ellenlange discussies voerden over wie er eerst schoot in Mos Eisley – hij, natuurlijk – stond Han Solo bekend als de geduchtste smokkelaar in het heelal. Hoe hij die reputatie verwierf, komen we te weten in *Solo*. De eerste *origin story* uit de *Star Wars*-franchise kwam er echter niet zonder slag of stoot. Verslag van een intergalactische hindernisrace.

tekst RUBEN VAN EIJL

GEZOCHT: HAN SOLO

Hoe vul je de grote schoenen van Harrison Ford? Moeilijk, zo blijkt. Op de audities van *Solo* hengelden 2500 jonge acteurs naar de rol van de arrogante ruimtecrimineel met het gouden hart. De keuze viel uiteindelijk op Alden Ehrenreich, een acteur met een fantastische naam maar zonder noemenswaardig palmares. Gelukkig kreeg de jonge hond wat vaderlijke raad van Ford *himself*, al doet Ehrenreich daar heel vaag over: 'Harrison zei: "Als iemand je ernaar vraagt, vertel ze dan dat ik je alles heb verteld wat je nodig hebt. En dat je aan niemand mag vertellen wat dat is."''

ANDERE TOON

Een van de sleutelfiguren in het ontslag van Lord en Miller was Lawrence Kasdan, de *Star Wars*-oudgediende die eerder al meeschreef aan *The Empire Strikes Back*, *Return of the Jedi* en *The Force Awakens*, en Han Solo dus als geen ander kent. Samen met zijn zoon Jonathan zorgde hij ervoor dat *Solo* meer weg heeft van een western en een heistfilm dan van een ruimteavontuur. Vooral de tricky overval op een supersonische trein zou geïnspireerd zijn op de Michael Mann-klassiekers *Heat* en *Thief*. Klinkt inderdaad niet als dijenkletser-compatibel materiaal.

SCHURKENWISSEL

De ingrijpende beslissing van Kennedy en co. deed niet alleen Lord en Miller op straat belanden. Michael K. Williams, vooral bekend als de enigmatische Omar uit *The Wire*, was oorspronkelijk gecast als de slechterik met dienst, maar moest passen voor de reshoots omdat hij op de set van het historische drama *The Red Sea Diving Resort* verwacht werd. Zijn motioncapturepersonage, een alien die hij als 'half-poema, half-mens' beschreef, werd vervangen door de menselijke Dryden Vos. Paul Bettany, de Britse acteur uit onder meer de *Avengers*-films en *The Da Vinci Code* mocht gestalte geven aan de – in zijn woorden – 'intergalactische gangsterbaas met een heel kort lontje'. ▣

VANAF 23 MEI IN DE BIOSCOOP

@Rubenfilm

AAN DE DEUR

In juni vorig jaar – zo'n vier maanden na het begin van de opnames – werd bekendgemaakt dat het regisseursduo Phil Lord en Christopher Miller de laan werd uitgestuurd wegens 'creatieve meningsverschillen'. Ze improvi-seerden te veel, werkten te traag en wilden te veel grappen in de film steken. Allemaal zaken die niet echt hoeven te verbazen als je weet dat hun filmografie titels als *Cloudy with a Chance of Meatballs*, *21 Jump Street* en *The Lego Movie* bevat.

» ALDEN WIE?

Op *Vertigoweb.be* nemen we de prille carrière van Alden Ehrenreich onder de loep. Eén ding staat vast: de ster uit *Solo: A Star Wars Story* speelde in verschillende films van de Coppola-clan mee.

UNDER THE TREE

IN STUKKEN

Burenruzies zijn van alle tijden en komen in de beste wijken voor. In de IJslandse tragikomedie *Under the Tree* drijven twee kibbelende koppels hun meningsverschil over een boom wel heel ver. Toch is de film niet zo overdreven als je zou denken, meent regisseur **Hafsteinn Gunnar Sigurðsson**. ‘Eigenlijk is dit een oorlogsfilm over gewone mensen.’

tekst RUBEN NOLLET

Al gehoord van Gunnar Lúðvík Nelson? De IJslandse spierbundel is een van de beste *mixed martial arts*-atleten van de wereld. Voor de rest heeft hij niets te maken met *Under the Tree*, behalve dat hij in 2016 ruzie had met zijn buurman over diens boom. Nelsons oplossing voor het aanslepende dispuut: toen zijn buurman niet thuis was, haalde hij zijn kettingzaag boven en zaagde de boom doormidden.

‘Ik kan zo nog een paar voorbeelden aanhalen’, lacht filmmaker Hafsteinn Gunnar Sigurðsson. ‘In IJsland liggen bomen vaak aan de basis van burenruzies. We hebben hier weinig bomen en mensen die er een in de tuin hebben, zijn daar heel trots op. Maar ook zonlicht is hier schaars, en

we willen zoveel mogelijk profiteren van elke zonnige dag. Als zo’n boom schaduw werpt bij de burens, geeft dat nogal snel problemen.’

Territoriaal conflict

Dat is precies de reden waarom er in *Under the Tree* een haar in de boter zit tussen twee koppels ergens in een rustige buitenwijk van Reykjavik. Het lijkt niet zo moeilijk om een oplossing te verzinnen – de tuinzetel een beetje opschuiven om te zonnen, de kruin van de boom wat trimmen – maar geen van beide gezinnen wil water bij de wijn doen. Het resultaat is dat de situatie binnen de kortste keren escaleert. ‘Mensen zijn territoriale wezens’, legt Sigurðsson uit. ‘We haten het wanneer anderen ons zeggen hoe

we ons stukje grond moeten inrichten. Nochtans is een samenleving zonder compromissen onmogelijk.’

Het territoriale conflict in *Under the Tree* is dus toepasbaar op een bredere context. ‘Eigenlijk is het een oorlogsfilm’, stelt de cineast. ‘De personages gedragen zich als vechtende landen of bevolkingsgroepen.’ En net zoals oorlogen doorgaans over veel meer gaan dan enkel een lapje grond, spelen er in dit verhaal allerlei emoties mee. Verdriet om de verdwijning van een kind, frustratie over een vrouw die maar niet zwanger raakt, jaloezie: het is allemaal olie op het vuur. ‘Op den duur gaat het niet meer om de boom of de zon’, zegt Sigurðsson. ‘De personages gebruiken die burenruzie om hun eigen pijn te uiten.’

Van boom tot zitblok

Vindt Sigurðsson het dan niet vreemd dat *Under the Tree* bestempeld wordt als een komedie? Zo won hij op een festival in Texas de prijs voor beste regisseur in de categorie komische films. ‘Ik zie dit als een verhaal met twee kanten, zoals het leven zelf’, meent hij. ‘Dat merk ik ook aan de reacties. Veel mensen kunnen er hard om lachen, anderen vinden het een schrijnend verhaal.’

En wat de boom betreft: die heeft een andere functie gekregen. ‘De esdoorn die in de film te zien is, hebben we via een advertentie gevonden’, zegt de regisseur. ‘We hebben de kruin met de computer ingescand en daarna afgezaagd, en we hebben de film gedraaid met enkel de

stam. De rest is digitale postproductie. De stam heb ik vervolgens in stukken gezaagd. Die gebruik ik nu als zitblokken in mijn tuin.’ ▣

VANAF 9 MEI IN DE BIOSCOOP

@RubenNollet

» IJSLAND-HOLLYWOOD

Een IJslandse regisseur die hot is in Hollywood? *Everest*-cineast Baltasar Kormákur bewijst dat ze bestaan. Op Vertigoweb.be doorlichten we zijn filmografie.

THE GRINGO

BALLEN GEZOCHT

Met het politiek incorrecte *The Gringo*, over een zakenman die door toedoen van zijn bazen het mikpunt van politie en Mexicaanse drugskartels wordt, heeft de gevierde Brit **David Oyelowo** zijn eerste komedie beet. 'Hoe meer rollen ik van Ryan Gosling kan afsnoepen, hoe beter.'

tekst **JONAS GOVAERTS**

Je speelt doorgaans heel nobele personages, zoals Martin Luther King in *Selma*. Wat trok je aan in Harold Soyinka, een sullig personage dat op een bepaald moment omschreven wordt als iemand die ‘dringend een paar kloten moet kweken’? DAVID OYELOWO: ‘Ik had nog nooit iemand gespeeld die beetje bij beetje beseft dat hij langs alle kanten genaaid wordt. Je mag denken wat je wil over Harold, ik heb hem graag. Hij is loyaal, werkt hard, en ziet enkel het goede in andere mensen. Lovenswaardige kwaliteiten, waar hij in het Amerika van vandaag helaas zo goed als niets mee is.’ (lacht)

Je zou Harold deels gebaseerd hebben op je vader. ‘Het originele scenario van *The Gringo* was grappig, maar niet echt geloofwaardig, want mijn personage was gewoon naïef, zonder meer. Toen ik gecast werd als Harold, stelde ik Nash Edgerton, de regisseur, voor om van hem een Nigeriaanse immigrant te maken. Ik herinnerde me namelijk hoe goedgelovig mijn ouders waren toen ze in Engeland aankwamen, en hoezeer ze afhankelijk waren van de lokale overheid. Bovendien kon ik zo mijn personage bepaalde tics meegeven. Dat Harold in panieksituaties luidop begint te bidden in het Yoruba, een West-Afrikaanse taal, stond bijvoorbeeld niet in het scenario.’ (lacht)

Zeg je nu dat *The Gringo* oorspronkelijk voor een blanke acteur was bedoeld? ‘Geloof me, komedies als deze worden zelden of nooit geschreven met een zwarte acteur in het achterhoofd. Dan kun je twee dingen doen: je daarbij neerleggen of de regisseur proberen te overtuigen om het anders aan te pakken. Met Nash was dat gelukkig geen probleem. Hij schaamde zich zelfs dat hij er niet aan gedacht had om van Harold een Afro-Amerikaan te maken. Dit is trouwens niet de eerste keer dat ik erin slaag een personage van huidskleur te veranderen. Ook mijn rollen in *Rise of the Planet of the Apes*, *Jack Reacher* en *The*

Cloverfield Paradox waren aanvankelijk bedoeld voor blanke acteurs. Hoe meer rollen ik van Ryan Gosling kan afsnoepen, hoe beter.’ (lacht)

Een drama-acteur die de overstap naar comedy waagt, het gebeurt veel minder dan andersom. Hoe komt dat, denk je?

‘Omdat er minder awards mee te winnen zijn, zeker? Om de een of andere reden wordt drama meer prijswaardig bevonden dan komedie. Dat is absurd, natuurlijk. Ik denk dat de meeste acteurs gewoon bang zijn. Bij een historisch drama heb je vaak geen idee wat het publiek van je vertolking vindt, maar als er tijdens een komedie niet één keer gegiecheld wordt, dan wéét je dat je gefaald hebt. Voor acteurs met een fragiel ego is dat bijzonder confronterend, hoor.’

Heb je lang getwijfeld om in deze politiek correcte tijden te tekenen voor een cynische komedie als *The Gringo*?

‘Dat vond ik net zo aantrekkelijk aan het hele project. Allicht is de titel op zich al genoeg om sommige mensen tegen de borst te stuiten (‘gringo’ is de Mexicaanse spotnaam voor ‘blanke’, nvdr.). En het heerlijke is: te midden van al dat gortige gedrag blijft Harold een fundamenteel degelijke mens. Mij kunnen de moraalridders dus alvast niets maken.’ (lacht)

Voor een film geregisseerd door een Australiër en gespeeld door niet-Amerikanen als Charlize Theron, Sharlto Copley en jezelf is *The Gringo* behoorlijk kritisch voor Amerika en zijn buitenlandse beleid.

‘Net het feit dat wij allemaal outsiders zijn, geeft de film een uniek perspectief. Vaak slagen buitenlandse film-makers er nog het best in om Amerika een spiegel voor te houden. Kijk maar naar Alfred Hitchcock of Billy Wilder.’

De film bulkt van de tarantineske dialogen. Werd er veel geïmproviseerd op set?

‘De plot is tamelijk ingewikkeld, toch voor een komedie. Om tijdens de

montage niet in de problemen te komen, vroeg Nash ons om zo dicht mogelijk bij het scenario te blijven. Enkel wanneer Sharlto op het toneel verscheen, gebeurden er weleens onverwachte dingen. Dat gênante gillette dat ik slaak wanneer hij me probeert te injecteren met een microchip? Pure improvisatie.’

Theron is ronduit spectaculair als Harolds vuilbekkende bazin Elaine.

(grinnikt) ‘Sommige van Charlizes oneliners waren zo weerzinwekkend, dat ze zich na elke take verontschuldigde voor haar taalgebruik. Maar net daarom hou ik zo van haar personage. Iemand die ongefilterd zegt wat ze denkt, dat zien we veel te weinig op het witte doek, zeker in het #MeToo-tijdperk. Nochtans stikt het in Hollywood van de Elaines. Ze zijn alleen te hypocriet om het toe geven.’

Zonder het einde van de film weg te geven: niet alle personages krijgen hun verdiende loon.

‘*The Gringo* stelt de vraag: wat loont het meest, goed of slecht zijn? Oké, de meeste mensen hebben het goed met elkaar voor, maar we weten allebei dat slecht gedrag in veel gevallen onbestraft blijft. Kijk maar naar iemand als Donald Trump: hoe walgelijker zijn uitspraken, hoe populairder hij wordt. *The Gringo* mag dan een komedie zijn, het is er wel een met een uitgesproken politiek standpunt. Dat wilden we niet ondergraven met een ongeloofwaardig Hollywood-einde.’ ■

VANAF 2 MEI IN DE BIOSCOOP

@Jonas_Govaerts

» VAN BUITENAF

De Verenigde Staten zijn wel vaker het mikpunt van spot in internationale producties. Op Vertigoweb.be verzamelen we de pijnlijkste, de grappigste én de griezeligste voorbeelden.

7 DAYS IN ENTEBBE

MET SCHERP SCHIETEN

Met de kritische flikkenfilm *Tropa de Elite* en de kartelserie *Narcos* schopte de Braziliaanse regisseur **José Padilha** al tegen heel wat schenen. Ook met *7 Days in Entebbe*, een thriller over een roemruchte reddingsoperatie van het Israëlische leger, waagt hij zich op glad ijs: de Palestijnse kwestie.

tekst **RUBEN NOLLET**

Op 4 juli 1976 begint het Israëlische leger met Operation Thunderbolt, een van de gewaagste missies uit de militaire geschiedenis van Israël. Plaats van actie: de luchthaven van Entebbe in Uganda, waar een gekaapt vliegtuig aan de grond staat. Palestijnse terroristen/vrijheidsstrijders – schrap zelf wat je niet toepasselijk vindt – gijzelen er met de hulp van twee Duitse revolutionairen de inzittenden van een vlucht tussen Tel Aviv en Parijs.

Een echt kolffe naar de hand van José Padilha. De Braziliaanse regisseur heeft tenslotte zijn carrière te danken aan zulke verhalen. Zijn debuutfilm, de docu *Bus 174*, ging al over een gijzeling. Op zijn actiethriller *Tropa de Elite* reageerde het politiekorps van zijn land, dat hij niet van zijn beste kant liet zien, misnoegd. Ook zijn tegenvallende remake van *RoboCop* had politiegeweld als onderwerp. En met de Netflix-serie *Narcos* keerde hij terug naar de drugsthematiek van *Tropa de Elite*.

Wij-zij

Toch is *7 Days in Entebbe* niet meer van hetzelfde, zegt Padilha: 'Eigenlijk is deze film precies het tegenovergestelde

van wat ik in het verleden heb gemaakt.' De cineast bedoelt daarmee dat de militaire operatie maar een deel van een veel groter geheel was. Uit de film blijkt dat zowel de relatie tussen gijzelnemers en passagiers als het politieke debat dat in Israël woedde tussen premier Yitzhak Rabin (die wilde onderhandelen) en minister van Defensie Shimon Peres (die militair wilde ingrijpen) minstens even belangrijk waren.

'*7 Days in Entebbe* is betekenisvol omdat hij onrechtstreeks duidelijk maakt waarom Israël en Palestina zo moeilijk op dezelfde golflengte raken', stelt Padilha. 'Omdat dat conflict al zo lang aansleept, komen politici er aan de macht door te roepen dat zij hun landgenoten zullen beschermen tegen de vijand. Dan wordt het bijzonder moeilijk om nog te onderhandelen met de tegenpartij. Daar is moed voor nodig. Rabin heeft dat later in zijn carrière geprobeerd en heeft het met zijn leven bekocht.'

Yoni's mythe

Onderwerpen als deze liggen gevoelig in een kruitvat als het Midden-Oosten. Padilha weet dus dat hij weer tegen schenen zal schoppen. Met name de Israëlische premier Benjamin

Netanyahu zal er niet om kunnen lachen, want de film maakt komaf met een van de familiemythes waar de eerste minister zo trots op is: dat zijn oudere broer Yonatan 'Yoni' Netanyahu de missie leidde en uiteindelijk neergeschoten werd door een terrorist.

7 Days in Entebbe maakt duidelijk dat Yoni nauwelijks een rol van betekenis heeft gespeeld. 'Ik heb lang gepraat met soldaten die er toen bij waren', zegt Padilha. 'Meer nog, twee van hen stonden naast me op de set toen we die scène draaiden. Zij hebben 42 jaar geleden alles met eigen ogen gezien. Benjamin Netanyahu niet.' ▣

VANAF 30 MEI IN DE BIOSCOOP

@RubenNollet

» GIJZELDRAAMA'S

Het Grote Filmgeschiedenisboek bevat nog veel meer thrillers waarin mensenslevens worden ingezet om eisen af te dwingen. Op [Vertigoweb.be](https://www.vertigoweb.be) vind je enkele must sees.

LUISTERSPEL

Nooit eerder was de klankband van een film zo angstaanjagend als die van *A Quiet Place*, een vernuftige horrorfilm waarin elk geluid een gruwelijke dood kan betekenen. Regisseur John Krasinski betoont zich met zijn derde film een oplettende student van Hitchcock. Onder het motto 'klinkt het niet, dan botst het' belicht *Vertigo* enkele van de meest originele en innovatieve combinaties van beeld en geluid uit de filmgeschiedenis.

tekst CHRIS CRAPS & JONAS GOVAERTS

A *Quiet Place*, een film zonder echt grote namen en geregisseerd door John Krasinski, de *The Office* US-acteur die zich als filmmaker nog moest bewijzen, kostte slechts 17 miljoen dollar en heeft intussen meer dan het tienvoud daarvan opgebracht. Daar zit de slimme marketingcampagne voor iets tussen, maar doorslaggevend is dat Krasinski het publiek een vrijwel unieke kijkervaring voorschotelt. Of beter: luisterervaring.

In *A Quiet Place* staat namelijk álles in functie van klank. In een toekomst waarin de bevolking is gedecimeerd door blinde buitenaardse wezens met een hypersensitief gehoor, heeft de familie Abbott zich verschanst in een afgelegen boerderij. De vader (Krasinski zelf) bedenkt allerlei

manieren om zijn hoogzwangere vrouw (Emily Blunt, ook in het echte leven Krasinski's echtgenote) en drie kinderen zo stil mogelijk te houden.

Een strak plan, dat echter niet *soundproof* is. Abbotts zonen maken vaak op de meest ongelegen momenten lawaai, en zijn dochter (de gehoorgestoorde Millicent Simmonds uit *Wonderstruck* van Todd Haynes) beseft perfect hoe gevaarlijk de wereld waarin ze leven is, maar ervaart die totaal anders, aangezien ze doof is.

Krasinski is uiteraard niet de eerste cineast die creatief omspringt met klank. Al sinds het ontstaan van de geluidsfilm, omstreeks 1927, manipuleren filmmakers aller landen hun klankband om hun publiek te doen griezelen, giechelen of gieren.

BLACKMAIL (ALFRED HITCHCOCK, 1929)

Liever dan zich te verzetten tegen de komst van de klankband, voegde Alfred Hitchcock de kersverse innovatie op briljante wijze toe aan zijn arsenaal. In *Blackmail*, zijn eerste *talkie*, laat hij het woord ‘mes’ steeds luider weerklinken in het hoofd van de moordenaress, om haar knagende schuldgevoel te onderstrepen. Toch zou Hitch altijd wantrouwig blijven tegenover audio: ‘Het ergste wat een scenarist tegen mij kan zeggen is: “Geen probleem, dat lossen we wel op met dialoog.”’

M (FRITZ LANG, 1931)

De Oostenrijkse filmgod Fritz Lang, die zich liet inspireren door de opera's van Richard Wagner, was een van de eersten die zijn soundtracks verrijkte met een leitmotiv, een terugkerend stukje muziek dat geassocieerd wordt met een bepaalde figuur, gedachte of voorwerp. Voor de kindermoordenaar in *M* toeslaat, fluit hij telkens enkele maten uit Edvard Griegs *In der Halle des Bergkönigs*. Een onschuldig melodietje krijgt zo een bijna ondraaglijk spannende connotatie. Andere personages met een leitmotiv dat je meteen herkent: Indiana Jones, Darth Vader en Harmonica uit *Once Upon a Time in the West*.

UN CONDAMNÉ À MORT S'EST ÉCHAPPÉ (ROBERT BRESSON, 1956)

‘Het is onmogelijk om tegelijk een en al oog én oor te zijn’, luidde een van de stellingen van Robert Bresson, ook wel ‘de filosoof met de camera’ genoemd. ‘Als een geluid een beeld kan vervangen, knip het beeld dan weg, of neutraliseer het.’ Bressons claustrofobische ontsnapingsdrama *Un condamné à mort s'est échappé* bevat tal van momenten waarop we de actie niet te zien krijgen, maar enkel horen. Zo blijft de camera gericht op een gevangenismuur wanneer de ter dood veroordeelde Fontaine een bewaker vermoordt. Door van zijn kijkers tegelijk alerte luisteraars te maken, toonde de Franse cineast aan dat *son* net zo expressief kon zijn als *image*.

PLAYTIME (JACQUES TATI, 1967)

Met *Playtime* draaide Jacques Tati de luidste stille film aller tijden. Als er al gesproken wordt in zijn komische magnum opus, zijn de dialogen vaak onverstaanbaar. Zowel stemmen als geluidseffecten werden door het Franse genie volledig nagesynchroniseerd, zodat hij heel precies kon kiezen waar en wanneer hij ze plaatste. Tativille, 's mans even abstracte als absurde universum, komt grotendeels tot leven via Tati's unieke, altijd speelse kijk op klank. Zoals filmcriticus Leonard Maltin ooit opmerkte: ‘Alleen Tati kan je doen lachen met het gezoem van een neonlamp.’

COUNTDOWN (ROBERT ALTMAN, 1968)

‘Ontsla die idioot’, zou Jack L. Warner, de baas van Warner Bros., hebben gemompeld na het zien van de rushes van *Countdown*, een van de eerste films van Robert Altman. ‘Hij laat zijn acteurs door elkaar praten.’ Multi-tracking, Altmans revolutionaire opnametechniek, was voor hem een manier om het publiek actiever bij zijn films te betrekken: ‘In het echte leven kies je toch ook zelf naar wie je luistert?’ Zijn idee om alle stemmen live op te nemen – vaak tot grote wanhoop van zijn geluidsmonteurs – haalde jazzliefhebber Altman uit de muziek. Net als bij een band kreeg elke acteur zijn of haar eigen microfoon. ‘Hoe meer stemmen, hoe meer mogelijkheden’, aldus de rebelse regisseur.

STAR WARS: EPISODE IV - A NEW HOPE (GEORGE LUCAS, 1977)

De titel sounddesigner werd bedacht door Ben Burtt, toen die beseftte dat er voor zijn functie – de talrijke aliens, wapens en ruimteschepen in het *Star Wars*-universum van unieke klanken voorzien – nog geen jobomschrijving bestond. Liever dan zijn synthesizer boven te halen, koos de vindingrijke geluidsman voor zelfgemaakte opnames: wie Darth Vader hoort hijgen, luistert eigenlijk naar Burtt in een duikerspak. Om explosies kracht bij te zetten, plaatste de geluidspionier vlak voor de ontploffing een seconde stilte op de klankband. Het resulterende geluidseffect – door Burtt ‘*the audio black hole*’ gedoopt – was recent nog te horen in *The Last Jedi*.

BLOW-OUT (BRIAN DE PALMA, 1981)

In Brian De Palma's meta-meesterwerk *Blow-Out* speelt John Travolta een klankman die per ongeluk het geluid van een moord registreert. Klank, altijd al een essentieel element in De Palma's werk, wordt zo voor de eerste keer het onderwerp. Naast een uiterst spannende thriller, is *Blow-Out* ook een gewiekste ontleding van het filmproces: wanneer Travolta's personage zijn geluidsopname dwangmatig tracht te koppelen aan de foto's die op de plaats delict werden genomen, weerspiegelt hij overduidelijk De Palma's obsessieve relatie tot cinema. Dichter bij zijn grote voorbeeld Hitchcock zou hij nooit komen.

DUNKIRK (CHRISTOPHER NOLAN, 2017)

Dunkirk kreeg net als *The Dark Knight* en *Interstellar* de kritiek dat de dialogen vaak onverstaanbaar waren. Dat lag echter niet aan de klankinstallatie van de bioscoop of aan een slordige audiomix. Eeuwige perfectionist Christopher Nolan liet de stemmen bewust verdrinken in het omgevingsgeluid om het publiek in de schoenen van zijn personages te plaatsen. Dialoog doet in *Dunkirk* eigenlijk dienst als geluidseffect. ‘Het is misschien ongebruikelijk voor een blockbuster,’ aldus Nolan, ‘maar ik hou van films die op een impressionistische manier met klank omspringen.’

VANAF 9 MEI IN DE BIOSCOOP

@ChrisCraps & @Jonas_Govaerts

COBAIN

KLINKENDE NAAM

Cobain is geen biopic over de overleden Nirvana-frontman, maar het keiharde portret van een tienerjongen die voor een verscheurende keuze staat: proeven van het leven of zich ontfermen over zijn zwangere junkiemoeder. De Nederlandse regisseuse **Nanouk Leopold**, bekend van *Wolfsbergen* en *Boven is het stil*, aan het woord.

tekst RUBEN NOLLET

Ik denk niet dat er jongens bestaan die werkelijk zo heten', zegt Nanouk Leopold over het titelpersonage van *Cobain*, dat wordt gespeeld door het innemende natuurtalent Bas Keizer. 'Het zegt iets over zijn moeder dat ze haar zoon naar Kurt Cobain heeft vernoemd. En over die jongen zelf, want hij wordt van bij zijn geboorte gelinkt aan rock-'n-roll, zelfmoord en drugs.'

Zijn naam is de minste van Cobains zorgen. Als kind van een junkiehoertje heeft hij zijn jeugd vooral doorgebracht in opvangtehuizen en bij pleegouders met wie het niet klikte. Nu is hij vijftien en staat hij op de rand van de volwassenheid, maar eigenlijk wil hij het liefst van al bij zijn moeder zijn, ook al is die hopeloos verslaafd en bovendien zwanger.

Dronken bevallen

Het was een anekdote van scenariste Stienette Bosklopper die Leopold naar dit verhaal leidde. Toen die beviel van haar eerste kind had de kraamhulp het over een zestienjarig meisje dat de week voordien een kind op de wereld had gezet. Ze was ladderzat en kroop in het bevallingskwartier rond op handen

en voeten. Een paar dagen later vond de kraamhulp de baby alleen op de kamer. Moederlief was samen met haar vriend de stad ingetrokken. Even shoppen.

'Ik kan me voorstellen dat Stienette diep onder de indruk was', zegt Leopold. 'Tenslotte had ze pas zelf een kind gekregen en voelde ze hoe kwetsbaar zo'n baby is. Hoe kan een moeder zich dan zo gedragen? Hoe kun je zo blind zijn voor de consequenties?'

Ook in *Cobain* zit een bevalling die over de tongen zal gaan. Dat bleek al op het filmfestival van Berlijn, waar de film zijn wereldpremière beleefde. 'Dat was de eerste keer dat ik hem in een zaal met publiek zag', vertelt Leopold. 'Ik wist niet wat me overkwam. Er zaten daar 1200 mensen en tijdens die scène begonnen ze plots allemaal ongemakkelijk te draaien op hun stoel, te zuchten en te kreunen. Ik dacht dat ze massaal zouden opstaan en weglopen.'

Belgisch geweld

Opvallend is dat Leopold enkele belangrijke rollen aan Belgische acteurs gaf. Cobains moeder wordt gespeeld door Naomi Velissariou, een Limburgse theatermaakster die bij het grote

publiek vooral bekend is om haar rol in de serie *Chaussée d'Amour*. Voor het personage van Wickmayer, de manipulatieve pooier die Cobain onder zijn vleugels neemt, klopte Leopold aan bij Wim Opbrouck, die ook al meespeelde in haar vorige film *Boven is het stil*.

'Met hun nationaliteit heeft dat niets te maken. Ze waren gewoon perfect voor hun rol', zegt Leopold. 'Met Wim zou ik trouwens elke keer willen werken. Ik probeerde hem al te strikken voor mijn allereerste film, *Îles flottantes*, maar toen kon hij niet.' ▣

VANAF 2 MEI IN DE BIOSCOOP

@RubenNollet

» CINEMA VAN ORANJE

In een niet zo ver verleden liep het Belgische bioscooppubliek warm voor Nederlandse films. Op *Vertigoweb.be* bespreken we Oranje-hits als *De lift*, *Ciske de Rat* en *Flodder*.

MEESTER-

PEN

Hollywoodveteraan **David Koepp** is deze maand te gast in Cinematek, waar de twaalf opmerkelijkste titels uit zijn filmografie worden vertoond. Ook te zien in Brussel: elf van zijn persoonlijke favorieten. Voor *Vertigo* geeft hij tekst en uitleg bij enkele ervan. 'De menselijke fantasie is duizendmaal doeltreffender dan eender welk shot dat Steven Spielberg bedenkt.'

tekst **JONAS GOVAERTS**

David wie? Ook al doet 's mans naam niet meteen een belletje rinkelen, je hebt je ongetwijfeld al aan het werk van David Koepp – spreek uit als 'kep' – vergaapt. Als scenarist werkte de 54-jarige Amerikaan al samen met onder meer Steven Spielberg (*Jurassic Park*, *War of The Worlds*), Brian De Palma (*Carlito's Way*, *Mission: Impossible*) en David Fincher (*Panic Room*).

Al doet Koepp wel meer dan schrijven. Hij is ook actief als regisseur van actiethrillers (*Premium Rush*),

horrorfilms (*Stir of Echoes*) en komedies (*Ghost Town*). Een Hollywoodveteraan in de striktste zin van het woord, dus, die zijn liefde voor film ontwikkelde in een gouden tijdperk.

DAVID KOEPP: 'Ik ben opgegroeid tijdens de *pre-choice*-jaren: je keek naar wat er te zien was op televisie, je had geen andere keuze. Daardoor werd ik al vroeg blootgesteld aan heel uiteenlopende filmgenres. Die diversiteit wilde ik benadrukken met mijn Cinematek-selectie.'

Je koos twee films uit de jaren veertig: de klassieker *Mildred Pierce* en *Five Graves to Cairo*, een ietwat vergeten oorlogsdrama van Billy Wilder.

‘Nochtans is dat een geweldige film, met een ontstaansgeschiedenis die nog indrukwekkender is. In zijn dagboek schrijft coscenarist Charles Brackett dat hij het scenario heeft bedacht in februari en dat het resultaat in november reeds in de bioscoop speelde. Onvoorstelbaar, toch? Soms zijn de beste films diegene die in sneltempo gedraaid zijn.’

Volgens Spielberg had je je als scenarist beter thuisgevoeld in het Hollywood van de jaren veertig.

‘Er werden in die tijd aan de lopende band films gemaakt, dus was er constant vraag naar nieuwe scenario’s. Als je een idee had, binnen wat voor genre dan ook, dan was de kans groot dat het verfilmd werd. Voor scenaristen moet dat fantastisch geweest zijn. Daar staat tegenover dat er een oorlog aan de gang was, dus het gevaar bestond dat je werd opgeroepen en doodgeschoten. (lacht)

Je lievelingsfilm mocht uiteraard niet

ontbreken: *Rosemary’s Baby*.

‘Die film kwam als een complete verrassing, zoals veel meesterwerken. Iedereen die bij die film betrokken was, zat destijds op zijn hoogtepunt. Mia Farrow was op haar mooist, Ira Levins boek vatte de tijdsgeest perfect en Roman Polanski was slim genoeg om niet te veel aan het verhaal te prutsen. Eigenlijk is *Rosemary’s Baby* een huwelijksdrama vermomd als horrorfilm. Helemaal mijn ding.’

Net als Polanski houd je ervan om verhalen vanuit het standpunt van het

hoofdpersonage te vertellen.

‘Voor mij is niets zo bevorderlijk voor de creativiteit als beperkingen. Ik heb een soortgelijke verteltechniek gebruikt in *War of the Worlds*. De kijker ziet alleen wat het personage van Tom Cruise te zien krijgt. Wanneer zijn zoon over een heuvelrug verdwijnt om tegen de aliens te vechten, moet onze fantasie de gaten opvullen. En die is duizendmaal doeltreffender dan eender welk shot dat Spielberg bedenkt. Sorry, Steve!’ (lacht)

Uit de jaren zeventig selecteerde je drie politieke thrillers: *The Parallax*

***View*, *Three Days of the Condor* en *All the President’s Men*. Mis je dat soort film vandaag?**

‘Zeker. Het was een schrandere genre dat zich perfect leende tot een visuele vertelling, zeker als Alan J. Pakula in de regiestoel zat. De politieke thriller is dringend aan een comeback toe, al is het maar de vraag of je nog zo’n film kunt maken? Veertig jaar geleden stond na het Watergate-schandaal heel Amerika op z’n kop. Tegenwoordig gaan we er gewoon van uit dat de regering tegen ons liegt. En, wat erger is: het kan ons niets schelen.’

Comedy komt ook aan bod in je selectie: je pikte er de *high concept*-komedies *Tootsie* en *Groundhog Day* uit. ‘Twee films die de perfectie benaderen, zeker wat het scenario betreft. Alleen al de structuur van *Groundhog Day* is geniaal. Trouwens, het valt me nu pas te binnen dat Bill Murray in allebei die films meespeelt. Grappig.’

Zelf heb je als filmmaker minder geluk gehad binnen dat genre.

‘Ik vermoed dat je het over *Mortdecai* hebt, de film die ik met Johnny Depp draaide? Dat was inderdaad een ramp, op alle mogelijke vlakken. Da’s het probleem met comedy: als je een slecht drama of een slechte thriller maakt, haalt het publiek hoogstens zijn schouders op. Maar als je een slechte komedie aflevert, worden de mensen echt kwaád. Alsof ik ’s morgens naar mijn werk vertrek met het idee: vandaag ga ik zoveel mogelijk kijkers irriteren!’

Horror ligt je duidelijk beter: zowel *Stir of Echoes* als *Secret Window* geniet intussen een cultreputatie.

‘Ik ben dol op horror, ook al vanwege het sociale aspect. Het is nog altijd leuker om in een volle zaal een griezel-film te bekijken dan op je eentje thuis, op de sofa. Mijn volgende wordt overigens weer een horrorfilm, *You Should Have Left*, met Kevin Bacon. In het originele scenario speelde hij een scenarist, maar dat idee heb ik laten varen, omdat ik vergelijkingen met die ándere horrorfilm over een auteur (Koepp verwijst naar *The Shining*, nvdr.) wilde vermijden. En zoals je ongetwijfeld al hebt gemerkt hebt tijdens dit gesprek, zijn schrijvers doorgaans doodsaaie personages.’ (lacht) ■

@Jonas_Govaerts

David Koepp komt op 18 en 19 mei langs bij Cinematek in Brussel, waar een deel van zijn oeuvre en een selectie van zijn favoriete films de hele maand te zien zijn.

ONBEKEND TERREIN

Carlos Casas komt op plekken waar anderen het liefst wegblijven. In zijn jongste film *Sanctuary* trekt de Spaanse kunstenaar in het spoor van een olifant door Sri Lanka en eerder deed hij al desolate plekken in Patagonië en Siberië aan. Deze maand presenteert hij oud en nieuw werk in Brussel.

tekst CHRISTOPHE VERBIEST

Hopelijk zal het eind mei warm en vochtig zijn in het Brusselse kunstencentrum Les Brigittines. Daar is in het kader van het Kunstenfestivaldesarts *Sanctuary* te zien. In zijn jongste productie volgt Carlos Casas een oude Sri Lankaanse olifant. Die is samen met zijn begeleider onderweg naar een olifantenkerkhof waar – althans volgens de mythe – olifanten naartoe trekken om hun laatste adem uit te blazen.

Casas neemt de toeschouwer mee door een beklemmende jungle. Dat doet hij middels heel gedetailleerde high-definition beelden, maar nog meer door geluid. De geluidsband van Chris Watson en Tony Myatt is een opvallende evocatie van de klankenrijkdom van de jungle. Die

merkwaardige mix van naturalistische veldopnames en in de studio gecreëerde geluiden neemt langzaam de visuele ervaring over: hoewel de laatste twintig minuten zich volledig in het duister afspelen, brengt de geluidsband het oerwoud en de film nog meer tot leven.

Weg van de wereld

Casas liet voor het eerst van zich spreken met zijn *End Trilogy*, waaraan hij tussen 2001 en 2008 werkte. Voor elk van die drie documentaires trok Casas naar een extreem afgelegen plek om het leven aldaar te portretteren. *Solitude at the End of the World* gaat over drie mannen uit Patagonië, een van de dunst bevolkte regio's ter wereld. Zij zien vaak maandenlang geen andere mensen. In de observerende,

afstandelijke stijl die de trilogie kenmerkt, peilt Casas naar hun angsten en verlangens en probeert hij te ontdekken hoe ze hun eenzaamheid overwinnen.

Voor *Aral. Fishing in an Invisible Sea* verbleef Casas bij het Aralmeer, op de grens tussen Kazachstan en Oezbekistan. Daar voltrekt zich een van gigantische natuurramp. Door slechte irrigatie is het meer al een halve eeuw lang aan het opdrogen. De film is echter geen analyse van wat er misgelopen is, of een aanklacht tegen roekeloze overheden. Net zoals in de andere delen van de trilogie staan mensen centraal, met name drie generaties van vissers die ondanks alles hun beroep proberen uit te oefenen.

Het slotdeel *Hunters Since the Beginning of Time* focust op de Tsjoektsjen, een

volk in Siberië dat in de Beringstraat op de eeuwenoude, traditionele manier op walvis jaagt. Casas volgt die jacht van heel dichtbij – zelf noemt hij het resultaat een actiefilm – maar alles is relatief. Het is zeker geen *Moby-Dick*, veeleer een eerbetoon aan het menselijke uithoudingsvermogen.

Tarzan achterna

Casas laat zich niet vastpinnen op één kunstvorm. De *End Trilogy* kan vertoond worden als een installatie met drie schermen, maar kan, zoals Cinematek deze maand doet, evengoed geprojecteerd worden in een filmzaal. De kunstenaar heeft ook enkele films gekozen die hem hebben beïnvloed. *La région centrale* van Michael Snow, een pionier van de experimentele cinema, mocht niet ontbreken: 'Een van mijn

favoriete films. Ik keer er telkens naar terug, als naar een orakel.'

Ook op het programma: *Tarzan the Ape Man* van W.S. Van Dyke. Daarover zegt Casas: 'Dit is de eerste film die me echt betoverde: Cheeta, Tarzan, het huis in de bomen, de onderwaterscènes, de olifant, de roep, de duistere juju-sequenties, en natuurlijk het einde op het olifantenkerkhof.' Inderdaad, *Tarzan the Ape Man* is dé film die de mythe van het olifantenkerkhof in het collectieve geheugen gegrift heeft en onrechtstreeks *Sanctuary* heeft beïnvloed.

Of hoe een experimentele kunstenaar zich soms laat inspireren door mainstream-Hollywood. ▣

Sanctuary, van 24 t.e.m. 26 mei op het Kunstenfestivaldesarts. Carlos Casas in Cinematek, van 21 tot 31 mei.

Sanctuary

IN DE BAN VAN CANNES

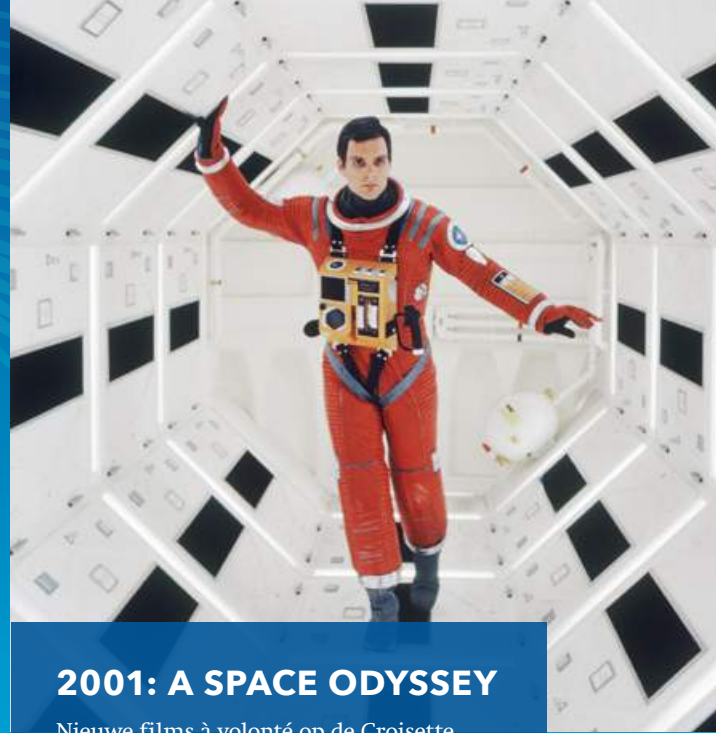
Met een somber familiefeest, een in bloed gedrenkte Nicolas Cage, een kunstzinnige seriemoordenaar en een zwart Ku-Klux-Klanlid bevat de 71^e editie van het filmfestival van Cannes voldoende variatie om elke cinefiel te doen watertanden. En dan is er nog die klassieker over een op hol geslagen computer.

Tien films waar we bij *Vertigo* hartstikke hard naar uitkijken.

tekst STEVEN TUFFIN

DOGMAN

Tien jaar terug groeide de Italiaanse filmmaker Matteo Garrone plotsklaps uit tot arthousebelofte met zijn intrigerende maffiarelaas *Gomorra*. Opvolger *Reality* bevestigde die reputatie, maar met *Tale of Tales*, een sprookje voor volwassenen, sloeg hij de bal compleet mis. Benieuwd of hij zich zal herpakken met deze op feiten gebaseerde 'stadswestern' over een hondenverzorger die zich met de verkeerde lui inlaat.

2001: A SPACE ODYSSEY

Nieuwe films à volonté op de Croisette, maar af en toe wordt in Cannes ook reikhalzend uitgekeken naar een onvervalste klassieker. Zeker als het gaat om een spiksplinternieuwe – maar compleet onbewerkte – 70mm-kopie van Stanley Kubricks sciencefictionknaller waarin de ene iconische scène op de andere volgt. En dat gepresenteerd door fan van het eerste uur én pelliculefanaat Christopher Nolan.

EVERYBODY KNOWS

Sinds het Oscar- en andere succes van *A Separation* verdeelt regisseur Asghar Farhadi zijn tijd tussen thuisland Iran en het Europese vasteland. Na de Franse productie *Le passé* volgde het in Teheran gedraaide *The Salesman* en voor zijn nieuwe film – voorwaar een psychologische thriller – trok hij naar Spanje. Penélope Cruz speelt Laura, een Spaanse vrouw die met haar Argentijnse echtgenoot (Ricardo Darín) en hun kinderen in Buenos Aires woont. Wanneer het gezin naar Laura's geboortedorp reist om het huwelijk van haar zus bij te wonen, gebeurt er iets wat nefast is voor de feestvreugde. De sfeer wordt er niet beter op wanneer blijkt dat ook Laura's voormalige geliefde (Javier Bardem) aanwezig is.

UNDER THE SILVER LAKE

In 2014 zette David Robert Mitchell het horrorgenre op z'n kop met *It Follows*, een *A Nightmare on Elm Street*-achtige huiverprent met een originele arthousetoets. Dit keer doet hij hetzelfde met de film noir. Een man beleeft een hemelse nacht met zijn knappe buurvrouw, waarna ze plots verdwijnt. Een mix van *Chinatown* en *Inherent Vice*?

BLACKKKLANSMAN

Het is alweer van 2013 geleden dat er nog *a Spike Lee Joint* de Belgische zalen haalde – en dat was dan nog zijn gewraakte *Old Boy*-remake. Met deze van de pot gerukte, maar niettemin waargebeurde film over een zwarte flik die in de Ku-Klux-Klan infiltreerde, lijkt de controversiële regisseur klaar voor een comeback van jewelste. Met Adam Driver en John David Washington, de zoon van Denzel, in de hoofdrollen.

THE HOUSE THAT JACK BUILT

Na zijn blijk van sympathie aan het adres van Hitler op de persconferentie van *Melancholia* moest Lars von Trier enkele jaren in het vagevuur van Cannes doorbrengen. Dit jaar mag het Deense enfant terrible toch zijn nieuwste film presenteren. Matt Dillon speelt een beginnende seriemoordenaar die in het Amerika van de jaren zeventig droomt van zijn ultieme kunstwerk: een verzameling van al zijn slachtoffers in een huis dat hij zelf heeft gebouwd.

COLD WAR

De Pools-Britse regisseur Pawel Pawlikowski maakte begin deze eeuw indruk met het migrantendrama *Last Resort* en de coming of age *My Summer of Love*. Voor *Ida*, een post-Holocaust-roadmovie in zwart-wit, won hij in 2015 de Oscar voor beste niet-Engelstalige film. Zijn nieuwste, een tragische romance die zich afspeelt in de jaren vijftig, oogt al even gestileerd.

THE MAN WHO KILLED DON QUIXOTE

Laagvliegende straaljagers, zieke hoofdacteurs en malafide producenten gooiden tijdens eerdere pogingen roet in het eten, maar twintig jaar nadat Terry Gilliam dit project in gang zette, heeft de maker van *Brazil* en *12 Monkeys* zijn gevecht tegen de windmolens eindelijk gewonnen. Jonathan Pryce en Adam Driver nemen het voortouw in deze avonturenfilm over een man die denkt dat hij Don Quichote is en de jonge Toby beschouwt als zijn knecht Sancho Panza.

MANDY

Nicolas Cage die vol bloed hangt, duellerende kettingzagen en... de Ardennen! Het zijn maar enkele van de prikkelende ingrediënten van deze horrortrip die enkele maanden terug het Sundance Film Festival in lichter-laaie zette en hoogstwaarschijnlijk hetzelfde zal doen met de Croisette. Trouwens: men draaide niet alleen in België, de Mechelse acteur Pepijn Caudron – internationaal beter bekend als zijn muzikale alter ego Kreng – werkte mee aan de soundtrack.

LEAVE NO TRACE

Acht jaar terug lanceerde Debra Granik de carrière van Jennifer Lawrence met het aangrijpende *Winter's Bone*. Daarom is het uitkijken geblazen naar de acteerprestatie van Thomasin McKenzie in Graniks nieuwste film. De Nieuw-Zeelandse belofte en gevestigde waarde Ben Foster spelen een dochter en vader die een paradijselijk leven leiden in een natuurreservaat in Portland, Oregon. Maar dat is niet naar de zin van de overheid.

GIRL

PIROUETTE OP DE CROISETTE

Een uitzonderlijk groot aantal Vlamingen meert deze maand aan in de jachthaven van Cannes: Juanita Onzaga met *Our Song to War*, Emma De Swaef en Marc James Roels met *Ce magnifique gâteau!* en Belgica-ster Tom Vermeir speelt mee in *Seule à mon mariage*. Kers op de taart is de aanwezigheid van *Girl* in de officiële selectie. Het is immers van *Het sacrament* van Hugo Claus uit 1990 geleden dat die eer een Vlaamse productie te beurt viel. Een gesprek met debuterend regisseur **Lukas Dhont**.

tekst **STEVEN TUFFIN**

Een film over een transgenderballerina. Hoe kwam je daarbij? LUKAS DHONT: 'Ik las in de krant een kort artikel over een jong meisje dat ballerina wilde worden, maar geboren was in een jongenslichaam. Ik heb contact met haar gezocht en verschillende gesprekken met haar gevoerd. Zo kreeg ik inzicht in haar manier van denken en haar bekommernissen. Maar voor alle duidelijkheid: de film is niet op haar leven gebaseerd. Ik sprak ook met andere jonge transgenders, op zoek naar raakvlakken.'

Houd de transgenderthematiek je al langer bezig? 'Eigenlijk gender in het algemeen. Ik ben altijd al geboeid geweest door het concept mannelijkheid-vrouwelijkheid en alles wat op dat vlak van de norm afwijkt. Dat zat ook al in mijn kortfilms *Corps perdu* en *L'infini*. Ik doorbreek graag de patronen van wat men van jongens en meisjes verwacht.'

Had je iets met ballet voordat je aan dit project begon? 'Ik vind dans enorm fascinerend omdat het een vorm van communicatie is. Vanuit die optiek is de

balletwereld ontzettend boeiend, omdat het lichaam er tot een kunstvorm wordt gemanipuleerd. Als je dan denkt aan al die jonge ballerina's wier lichaam in volle transformatie is en tegelijk wordt gebruikt als een voorwerp, wordt het wel heel interessant.'

***Girl* is de allerlaatste productie van Dirk Impens, de stuwende kracht achter onder meer *Daens* en de films van Felix van Groenningen. Hij beweert dat het onmiddellijk klikte tussen jullie.** 'Dat klopt. Ik ben met de vroegste versie van het project bij hem langsgesgaan, en hij wilde vrijwel meteen met me in zee. Ik denk niet dat ik het beter had

kunnen treffen. Hij heeft me altijd mijn ding laten doen, wat toch niet vanzelfsprekend is als je weet dat ik 21 was toen we elkaar leerden kennen.'

Hoe zag het parcours richting Cannes-selectie eruit?

'In de herfst van 2017 heb ik een schrijfsresidentie gedaan in Parijs, als gast van de Cinéfondation, die gelieerd is aan het filmfestival van Cannes. Daarnaast heb ik de film kunnen voorstellen op CONNeXT, een netwerkmoment van het VAF, waar tal van belangrijke internationale gasten aanwezig zijn. Maar de bal ging pas echt aan het rollen toen we op het filmfestival van Les Arcs de

eerste acht minuten van de film hebben getoond. Daarna hebben we de film ingezonden en heel hard gebeden.' (lacht)

Tot slot: wordt dit je eerste Cannes, of ben je er al geweest?

'Vorig jaar ben ik er *Girl* gaan pitchen en ik moet zeggen dat ik daardoor nog zenuwachtiger ben. Het is er een waar paradijs voor een cinefiel als ik. Los daarvan is het natuurlijk een enorme eer dat *Girl* voortaan deel zal uitmaken van een traditie waartoe ook de films van mijn favoriete regisseurs – zoals Xavier Dolan – behoren.' ▣

@Waaaninema

POINT OF VIEW

Online vind je uitgebreide recensies en nog veel meer

» neem een kijkje op www.vertigoweb.be

I Feel Pretty

Regie Abby Kohn & Marc Silverstein
Cast Amy Schumer, Michelle Williams, Naomi Campbell
Speelduur 1u50
Vanaf 2 mei in de bioscoop

Stand-upcomedian en *Trainwreck*-ster Amy Schumer speelt in deze therapeutische komedie een mollige vrouw die na een klap op het hoofd denkt dat ze een sexy model is. Een mix van *Big* en *The Devil Wears Prada*, met een memorabele bijdrage van Michelle Williams

@ChrisCraps

Mektoub, My Love: Canto Uno

Regie Abdellatif Kechiche
Cast Shain Boudemine, Ophélie Bau, Salim Kechiouche
Speelduur 2u55
Vanaf 2 mei in de bioscoop

In zijn eerste langspeler na Gouden Palm-winnaar *La vie d'Adèle* voert Abdellatif Kechiche een prille twintiger op die de zomer in zijn thuisstad in Zuid-Frankrijk doorbrengt. In de geest van Bergmans *Zomer met Monika*.

@RubenNollet

Final Portrait

Regie Stanley Tucci
Cast Armie Hammer, Geoffrey Rush, Tony Shalhoub
Speelduur 1u29
Vanaf 9 mei in de bioscoop

Lichtvoetig waargebeurd drama à la *Mr. Turner* over de excentrieke Zwitserse schilder/beeldhouwer Alberto Giacometti en zijn relatie met een Amerikaanse kunstcriticus. Geoffrey Rush speelt de kunstenaar op zijn hoogtepunt: succesvol maar nooit tevreden.

@RubenNollet

Blue

Regie Alastair Fothergill & Keith Scholey
Cast Blue de dolfijn
Speelduur 1u15
Vanaf 9 mei in de bioscoop

Blue Planet-producer Alastair Fothergill toont in deze haarscherp gefotografeerde natuurdocumentaire hoe een jonge dolfijn en een walviskalf in de oceaan leren overleven en jagen. Net zoals voorgaande Disneynature-producties *African Cats* en *Chimpanzee* non-fictie voor het ganse gezin.

@ChrisCraps

Bad Samaritan

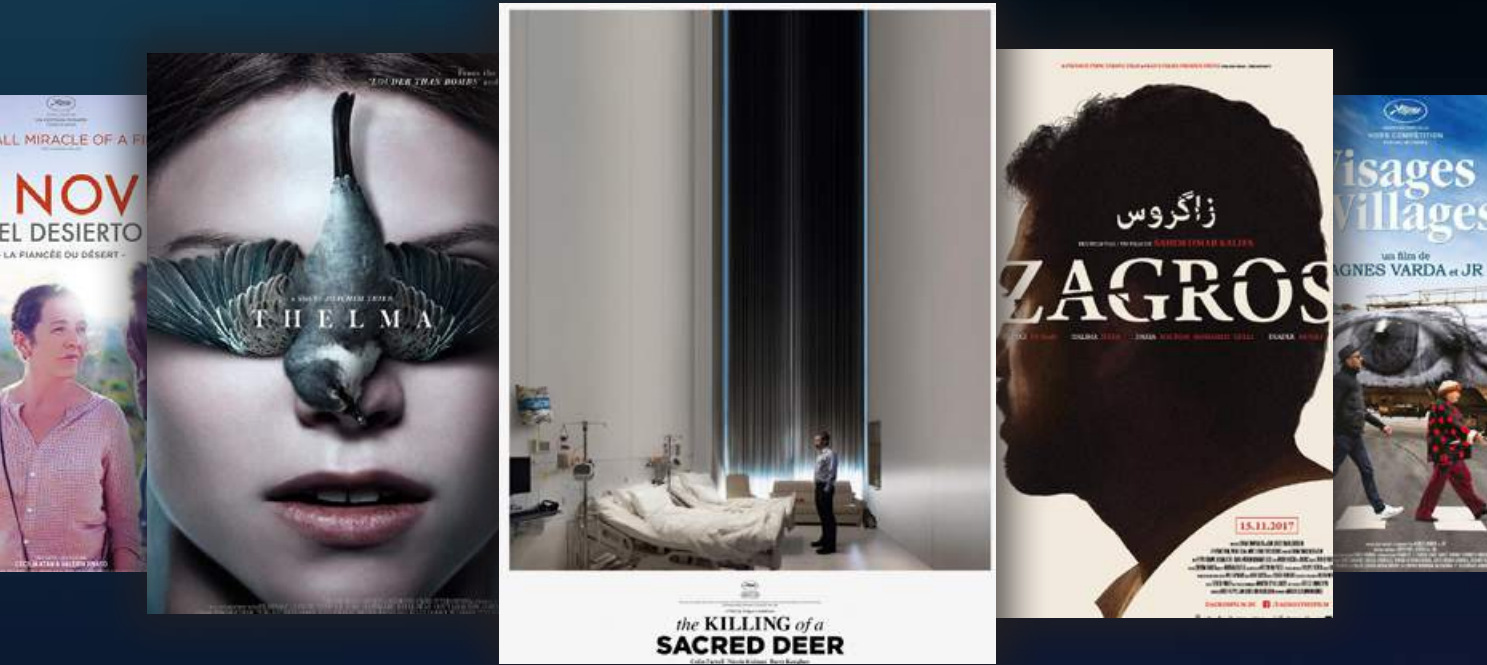
Regie Dean Devlin
Cast Robert Sheehan, David Tennant, Kerry Condon
Speelduur 1u50
Vanaf 30 mei in de bioscoop

Een jonge dief werkt zich in de nesten wanneer hij inbreekt in het huis van een seriemoordenaar. Dean Devlin, de producer van Roland Emmerich-knallers als *Independence Day* en *The Patriot*, regisseerde deze kat-en-muisthriller à la *Disturbia*.

@RubenNollet

UNIVERS CINE.BE

Een andere kijk op film

VERTIGO's VOD-SELECTIE

Yorgos Lanthimos bewijst zich met deze update van een klassieke Griekse tragedie opnieuw als de geniale bastaardzoon van Stanley Kubrick en David Cronenberg.

UNIVERS CINE.BE

Via het **video-on-demand**-platform van UniversCine kun je de nieuwste films bekijken. Ontdek onze catalogus van meer dan 2000 films met een passie voor fictie, documentaire, cult en klassiekers.

► nl.universcine.be

VERTIGO

selecteert
uit het film-
aanbod van

De volledige programmatie kun je vinden op
vier.be, vijf.be en zestv.be.

Flashdance

4/5 om 21u20 op VHF

Vandaag imiteert iedereen de iconische dansmoves van Jennifer Beals wanneer *Flashdance... What a Feeling of Maniac* door de luidsprekers knalt, maar destijds was deze eerste samenwerking tussen popcornproducenten Don Simpson en Jerry Bruckheimer een regelrechte verrassingshit.

Journey 2: The Mysterious Island

19/5 om 20u40 op ZES

Momenteel maken regisseur Brad Peyton en superster Dwayne 'The Rock' Johnson de bioscoopzalen onveilig met hun video-gameverfilming *Rampage*. Hun eerste samenwerking was dit doldwaze blockbusteravontuur voor het hele gezin, dat ook al barstte van de digitale creaturen.

Austin Powers: The Spy Who Shagged Me

21/5 om 18u45 op ZES

Dat het vat met James Bond-grapjes bodemloos is, bewees Mike Myers met deze sequel op *Austin Powers: International Man of Mystery*. Meer van hetzelfde, maar wel *bigger and louder*. Inclusief een onvergetelijke versie van *Just the Two of Us*, als ode van slechterik Dr. Evil aan zijn kloon Mini-Me.

Harry Potter and the Prisoner of Azkaban

5/5 om 20u20 op VIER

Een adembenemende sequentie waarin 's werelds bekendste tovenaarsleerling bedreigd wordt door spookachtige *dementors* zet de toon van de enige echt cinemawaardige aflevering van de Harry Potter-filmfranchise. Duidelijk het werk van de Mexicaanse meesterscineast Alfonso Cuarón!

In Time

11/5 om 20u35 op VIER

Eind jaren negentig groeide Andrew Niccol dankzij *Gattaca* en het door hem geschreven *The Truman Show* uit tot een van Hollywoods grootste beloftes. Die reputatie maakte hij niet helemaal waar, maar dit sci-fidrama met Justin Timberlake is op zijn zachtst gezegd intrigerend.

Lord of the Rings: The Fellowship of the Ring

25/5 om 20u35 op VIER

De bucolische intro in het Hobbitdorp The Shire, de onvergetelijke confrontatie tussen Gandalf en de Balrog, het tragische uiteenvallen van de *fellowship* op het einde: het eerste deel van Peter Jacksons imposante Tolkien-verfilming was meteen ook het beste van de trilogie.

Police Academy

27/5 om 18u40 op ZES

Een hele generatie leerde schaterlachen met de hilarische belevenissen van een stelletje talentloze studenten op 's werelds meest chaotische flikkenschool. Met iconische personages als de torenhoge Hightower, de megastoere Tackleberry en de beatboxende Jones. Zes sequels volgden.

BESTE. FILM. OOI.

Spartacus

Regie Stanley Kubrick / Cast Kirk Douglas, Laurence Olivier, Jean Simmons / Speelduur 3u17 / Jaar 1960

Geloof het of niet, maar ooit werd Stanley Kubrick – de tirannieke cineast die Malcolm McDowell tijdelijke blindheid berokkende, Shelley Duvall een zenuwinzinking bezorgde en Tom Cruise 95 keer door een deur liet lopen – gezien als een inschikkelijke huurling.

Kirk Douglas, die op zoek was naar een nieuwe regisseur voor zijn sandalenepos *Spartacus*, dacht dat het met het dertigjarige groentje Kubrick vlotter zou lopen dan met Anthony Mann, de B-filmroutinier die hij al na een week had moeten ontslaan vanwege 'creatieve meningsverschillen'. Het zou uiteindelijk de zwaarste shoot uit zijn carrière worden. 'Stanley is een klootzak', schrijft de ster in zijn memoires, 'maar wel een getalenteerde klootzak'.

De setverhalen van *Spartacus* zijn *vintage* Kubrick. Omdat in sommige scènes meer dan tienduizend figu-

ranten meededen, deelde de cineast genummerde bordjes uit onder de cast, zodat hij zijn regieaanwijzingen kon herleiden tot: 'Jij daar, naast lijk nummer 163, lig stil of rot op!' Toen hij vaststelde dat een gekruisigde slaaf op de achtergrond onvoldoende bewoog, liet Kubrick zijn regieassistent de berg oprennen naar het verste kruis, waar bij nader inzien een pop aan hing. Reactie van de eeuwige perfectionist: 'Oké, wiebel hem dan maar wat heen en weer met een touwtje.'

Dat de baardige dictator wel degelijk een zacht kantje had, ontdekte Woody Strode, die als de gladiator Draba een emotionele sterfscène moest spelen. Liever dan hem instructies toe te blaffen, liet Kubrick Strode tijdens het filmen naar een concerto van Prokofiev luisteren. De getormenteerde blik die dat bij de acteur teweegbracht, is het vroegste voorbeeld van de befaamde *Kubrick stare*.

Ook al sleepte *Spartacus* vier Oscars in de wacht, en deed van al zijn titels alleen *2001: A Space Odyssey* het beter aan de kassa, toch zou Kubrick de prent nooit erkennen. 'Het ontbrak *Spartacus* maar aan één ding, en dat was een verhaal', aldus het norse genie. ▣

@Jonas_Govaerts

» KLAP

Spartacus bevat een hilarisch anachronisme: op een bepaald moment is duidelijk te zien hoe de slaaf Antoninus (Tony Curtis) een Rolex draagt. Alleen al de gedachte dat zelfs een obsessieve controlefreak als Kubrick weleens een minder dagje had, maakt van *Spartacus* deze maand de Beste Film Ooit.

M HKA

FLEMISH
MASTERS
2018

ANTWERP
BAROQUE 2018
RUBENS INSPIRES

Sanguine | Bloedrood Luc Tuymans on Baroque

01.06 — 16.09

antwerpbaroque2018.be

LAPLAND

BELEEF EEN UNIEKE
POOLERVARING IN LAPLAND

5 ONVERGETELIJKE DAGEN €1790

AFREISDATA: 19 & 23 december (kerstvakantie) // 2019: 6 & 27 januari / 17 februari / 3 maart (krokusvakantie)

De bekende Blauwe Vogel-troeven

Meer info en prijzen op www.deblauwevogel.be

Vliegreis heen & terug

Nederlandstalige gids & excursies inbegrepen

Volpension

Sneeuw ;-)

Infodag

Woensdag 23 mei, om 15.00 uur in ons
auditorium. (Gratis toegang, reserveren aangeraden)

REISFAMILIE CARLIER | LUIKERSTEENWEG 62 | SINT-TRUIDEN | 011 705500